

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Elaboración de plans estratéxicos de desenvolvemento turístico: estrutura, contidos e metodoloxía	Código	615524012	
Titulación	Mestrado Universitario en Planificación e Xestión de Destinos e Produtos Turísticos(plan 2016)			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	6
Idioma	CastelánInglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Pena Lopez, Jose Atilano	Correo electrónico	atilano.pena@udc.es	
Profesorado	Pena Lopez, Jose Atilano	Correo electrónico	atilano.pena@udc.es	
Web				
Descrición xeral	O obxectivo desta materia é introducir ao estudante tanto na teoría e especialmente na práctica da elaboración de plans de desenvolvemento turístico tanto de produto como de destino. Neste sentido dedicaremos parte do ensino a unha introdución ás bases e métodos de planificación; para, na parte práctica, desenvolver un proceso de planificación completo que aplique tanto as bases teóricas como as metodoloxías propostas para un caso que o alumno debe escoller: sexa un produto turístico específico ou un destino turístico. Esta materia ten un certo carácter profesional na medida en que se destina ao exercicio directo dunha actividade de planificación e xestión do turismo, pero ao mesmo tempo ten un compoñente de investigación na medida en que implica a aplicación de metodoloxías de recollida e tratamento de información. Do mesmo xeito, ten o carácter dunha clave no sentido de que proporciona a base para centrarse posteriormente no estudo dos distintos modelos de produtos turísticos.			
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non hai modificacións nos contidos 2. Metodoloxías Manteñense todas as metodoloxías docentes Non se modifica ningunha metodoloxía docente 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado A actividade de atención personalizada realizarase a través de correo electrónico, moodle e Teams nos horarios de tutorías dos profesores da materia e atendendo ás solicitudes individuais dos/as alumnos/as 4. Modificacións na avaliación Non se aplican modificacións a avaliación inicialmente establecida, manténdose os mesmos criterios 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Non hai modificacións			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1 - Que os estudantes coñezan os principios da planificación e a xestión sustentable

A2	CE3 - Aplicar sistemas de calidade e xestión social, ambiental e económica
A3	CE4 - Que os alumnos aprendan as técnicas de dirección de organizacións públicas e de empresas do sector turístico
A4	CE5 - Que os alumnos teñan coñecementos sobre a normativa que regula as actividades turísticas
A5	CE6 - Saber manexar o capital social, entendendo o destino turístico como sistema e relacionar axentes implicados no desenvolvemento do produto turístico
A6	CE8 - Planificar novos destinos e produtos turísticos
A7	CE9 - Remodelar destinos turísticos maduros para adaptalos ás novas esixencias da demanda e ao desenvolvemento sustentable das comunidades receptoras
A8	CE11 - Saber definir proxectos de investigación innovadores que repercutan positivamente no sector
A9	CE12 - Utilizar as metodoloxías científicas adecuadas tanto cualitativas como cuantitativas
A10	CE10 - Manexar as TIC para a comunicación, promoción e a comercialización
A11	CE2 - Diagnosticar necesidades e oportunidades e identificar as potencialidades e ameazas do turismo para o desenvolvemento integral das sociedades receptoras
B1	CB6 - Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B2	CB7 - Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B3	CB8 - Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B4	CB9 - Que los estudiantes sepan comunicar sus conclusiones y los conocimientos y razones últimas que las sustentan a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
B6	CG1 - Expresarse correctamente, tanto de forma verbal como escrita, nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma
B7	CG2 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
B8	CG3 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseada no coñecemento e orientadas ao ben común
B9	CG4 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras
B12	CG7 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
C1	CT1 - Resolver problemas de forma efectiva
C2	CT2 - Comunicarse de xeito afectiva nunha contorna de traballo
C3	CT3 - Trabajar de forma autónoma con iniciativa
C4	CT4 - Traballar de forma colaborativa
C5	CT5 - Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
C6	CT6 - Capacidade para interpretar, seleccionar e valorar conceptos adquiridos noutras disciplinas do ámbito turístico
C7	CT7 - Capacidade para a aprendizaxe de novos métodos e teorías, que doten dunha gran versatilidad para adaptarse a novas situacións
C8	CT8 - Comunicar por escrito e oralmente os coñecementos procedentes da linguaxe científica
C9	CT9 - Capacidade para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razonamiento crítico e de comunicar e transmitir coñecementos habilidades e destrezas

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe

Competencias /
Resultados do título

Coñecer de forma crítica os fundamentos teóricos da planificación no ámbito turístico (orixe, evolución histórica, tendencias actuais ...) e os principais modelos de planificación (estratéxicos, indicadores, políticas mínimas ...)	AP1 AP2 AP3 AP4 AP6 AI1 AM2	BM1 BM2 BM3 BM4	CM1 CM4 CM5 CM6 CM7
Comprender e poñer en práctica as metodoloxías aplicables nos procesos de preparación dos plans de produtos e destinos, tanto cuantitativos como cualitativos.	AP1 AP2 AP3 AP6 AI2 AM1 AM2	BM1 BM3 BM6 BM7 BM9	CM1 CM2 CM3 CM4 CM5 CM6 CM7 CM8 CM9
Xestionar as distintas fases do desenvolvemento dun plan, integrando os grupos de interese que forman un grupo de turistas.	AP2 AP3 AP4 AP5 AP6 AP7 AI1 AI2 AM1 AM2	BM2 BM3 BM4 BM6 BM7 BM8 BM9 BM12	CM1 CM2 CM3 CM4 CM5 CM6 CM7 CM8 CM9
Redactar e avaliar criticamente plans de actuación sobre destinos e produtos.	AP1 AP2 AP3 AP4 AP5 AP6 AP7 AI1 AI2 AM1 AM2	BM1 BM2 BM3 BM4 BM6 BM7 BM8 BM9 BM12	CM1 CM2 CM3 CM4 CM5 CM6 CM7 CM8 CM9

Contidos	
Temas	Subtemas
Bases teóricas da planificación:	O concepto de planificación estratéxica: obxectivos e fases. Evolución histórica, tipoloxía, crítica e situación da planificación en España e Galicia. O problema xeográfico: a demarcación da rexión turística
O diagnóstico e o proceso de planificación turística: destino e produto	A recollida de información e diagnóstico A coordinación de actores e a xeración de consenso Avaliación técnica de obxectivos prioritarios Imaxe-Misión-Visión O informe de consenso

A planificación estratéxica	Identificación de obxectivos de desenvolvemento turístico Formulación dunha estratexia de desenvolvemento Preparación de programas e proxectos Fontes e compromisos de financiamento Estratexias con enfoque de grupo
Implementación, seguemento e avaliación-retroalimentación do plan	A implantación dun plan Deseño dunha estrutura para o seguimento do plan Desenvolvemento de sistemas de información eficaces Revisión e comentarios do plan

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A11 B1 B3 B7	3	3	6
Sesión maxistral	A1 A3 A4 A5 A6 A8 A9 B12 C1 C4 C6	10	20	30
Análise de fontes documentais	A11 A4 A6 A10 A8 B1 B2 B3 B12 C2 C3	4	6	10
Aprendizaxe colaborativa	A5 A6 A7 A10 A8 A9 B1 B4 B6 B8 B9 C1 C2 C5 C4 C7 C6 C8	4	8	12
Estudo de casos	A1 A11 A2 A3 A4 A8 B2	7	21	28
Obradoiro	A1 A5 A6 A7 A10 A8 B1 B2 B3 B6 B7 B8 C3 C5 C4 C7 C6 C9	10	40	50
Presentación oral	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A10 B3 B4 B6 B7 B8 B9	4	4	8
Atención personalizada		6	0	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Ao comezo de cada tema identificaranse os principais obxectivos que se van alcanzar, a secuencia lóxica que se seguirá na presentación dos contidos, o coñecemento previo recomendado para facilitar o proceso de aprendizaxe e a bibliografía específica.
Sesión maxistral	Cada semana explicaranse os coñecementos básicos da materia, utilizando como soporte medios audiovisuais e fontes documentais. Nestas sesións, a participación activa dos alumnos será necesaria para facilitar o proceso de ensino-aprendizaxe. No caso dos alumnos presenciais, os alumnos participaran directamente no seguimento das explicacións e debate e tutorización presencial. No caso dos alumnao online, xunto as presentacións e textos disporán de arquivos de audio e vídeo coas explicacións necesarias para o seguimento da clase. Ao mesmo tempo serán tutorizados tanto por mail, como telefónicamente e por Teams.
Análise de fontes documentais	A partir do programa da asignatura proporcionarase material audiovisual ou bibliográfico para servir de referencia para desenvolver algunhas preguntas básicas que o alumno deberá resolver para entregar ao profesor

Aprendizaxe colaborativa	Dado que o aprendido na materia resultará na formulación dun plan, o reparto do progreso realizado nos plans que cada alumno desenvolve e o debate continuo sobre as propostas é un dos mellores métodos de aprendizaxe colaborativo. Cada alumno comentará periódicamente as peculiaridades do seu caso eo seu progreso, así como responderá e comentará as propostas dos seus pares.
Estudo de casos	Un dos obxectivos da materia é a elaboración dunha análise crítica dunha proposta de política económica, en concreto dos plans a longo prazo fixados para España (2020) utilizando a metodoloxía e os conceptos explicados na materia.
Obradoiro	Nas clases prácticas, baixo a supervisión do profesor e utilizando as metodoloxías mencionadas anteriormente (lecturas, análise de fontes documentais, discusións ...) o alumno debe realizar unha serie de exercicios prácticos.
Presentación oral	Un plan proposto preparado por cada alumno será presentado e defendido como a tarefa final do curso.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Estudo de casos Aprendizaxe colaborativa Obradoiro Presentación oral Actividades iniciais Análise de fontes documentais	Tanto a parte teórica da materia como a práctica e, especialmente, o estudo de casos dentro deste último, complementaranse cunha atención personalizada das consultas dos estudantes, proporcionando orientación e apoio no proceso de aprendizaxe, así como motivando a expansión de coñecemento seguindo intereses. Esta actividade levarase a cabo de xeito presencial (no horario de titoría do profesor) ou persoalmente (a través de correo electrónico, teléfono ou skype)

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A1 A11 A2 A3 A4 A8 B2	Unha parte sustancial da materia será avaliada na redacción dun plan sobre un destino ou produto. Cada alumno elixirá un destino para elaborar un plan ao longo do curso para que cada parte das análises e metodoloxías propostas na clase teñan o seu reflexo nel, tanto á análise externa e interna como a proposta de estratexias y produtos.	50
Presentación oral	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A10 B3 B4 B6 B7 B8 B9	Realizarse e defenderá o traballo final sobre a elaboración dun plan. O obxectivo desta defensa é presentar os resultados finais do traballo e comentar as propostas desenvolvidas para o caso específico que escolleu o alumno.	25
Análise de fontes documentais	A11 A4 A6 A10 A8 B1 B2 B3 B12 C2 C3	Unha parte da materia será avaliada mediante o estudo e análise crítico de planes actualmente vixentes. Así por exemplo, estudaranse tanto o actual plan turístico español e o galego. O fin de este traballo é a análise dos procesos explicados na teoría na posta en práctica de un plan concreto. Aqueles alumnos extranxeiros poderan escoller plans do seu país de orixe para esta análise.	25

Observacións avaliación

A materia ten un carácter eminentemente práctico, polo tanto, realizarase a avaliación do traballo de planificación turística realizado polo alumno. Neste senso, pódese considerar unha avaliación continua, xa que as tarefas desenvolvidas serán monitoreadas periódicamente para comentar progresos e dificultades. No caso dos alumnos presenciais, este seguimento farase directamente nos obradoiros donde o contacto será continuo. No caso dos alumnos a distancia o traballo ten carácter individual pero o seguimento farase por un contacto semanal tanto por vía telefónica como por skype donde plantexarnse tanto os avances no proxecto como as dúbidas. Neste último caso a defensa do proxecto farase por vía telemática.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Antón, S. y González, F. (2005). Planificación territorial del turismo. . Barcelona: UOC - André, Marien (2004). Casos de turismo cultural: de la planificación estratégica a la gestión de producto. Madrid: Ariel - Ayestarán Crespo, Raquel (2012). Planificación Estratégica y gestión de la publicidad: conectando con el consumidor. Madrid: Esic - Díaz, Beatriz (2011). Diseño de productos turísticos. Madrid: Síntesis - McIntyre, G., Hetherington, A., Inskoo (2005). Desarrollo turístico sostenible: Guía para planificadores locales. Madrid: OMT - Mirabell Izard, Oriol (2010). Gestión pública del turismo. Barcelona: UOC - Vera Rebollo, J.F. (Coord.) (2013). Análisis territorial del turismo y planificación de destinos. Valencia: Tirant
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías